

„Metropolia Kraków”
Wprowadzenie do analizy
jednego z obszarów
problemowych w pracach nad
aktualizacją
Strategii Rozwoju Krakowa

dr hab. Aleksander Noworól, prof. UJ i UEk w Krakowie

Zakres prezentacji

- ❑ Pojęcie metropolizacji
- ❑ Obszary funkcjonalne w nowej polityce regionalnej i KPZK 2030
- ❑ Obszar metropolitalny Krakowa
- ❑ KOM w Strategii WM i Strategii Subregionu Południowego
- ❑ Subregion Krakowski w planach Województwa Małopolskiego
- ❑ Współpraca metropolitalna

POJĘCIE METROPOLIZACJI

Metropolizacja (Markowski, Marszał)

Metropolizacja przestrzeni różni się (tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym) od wcześniej zachodzących procesów urbanizacji, ponieważ:

- jest związana, z obserwowanym w ostatnich dziesięcioleciach, szybkim **wzrostem znaczenia dużych układów miejskich we współczesnej gospodarce;**
- oznacza pewne odstępstwo od zasady hierarchicznej organizacji przestrzeni – wnosząc **nowe silne powiązania między odległymi ośrodkami metropolitalnymi** częściowo uniezależnia się oddziaływania ośrodka od jego ‘masy’ i odległości fizycznej;
- **zmienia relacje** między **miastem metropolitalnym** a otaczającym **regionem;**
- oznacza **nowy sposób terytorialnego podziału** pracy, kapitału, wiedzy i władzy.

Metropolizacja to proces:

- związany z krystalizowaniem się **nowego typu struktury przestrzennej**, ogniskowaniem rozwoju w wybranych, uzyskujących przewagę nad innymi jednostkami i międzynarodową rangę, fragmentach przestrzeni (ośrodkach/wielkich miastach/regionach)
- **zmieniający charakter i siłę powiązań między ośrodkiem centralnym a otaczającym regionem**: rozwój systemu synergicznych powiązań funkcjonalnych na otaczających obszarach oraz przenoszenie poza ośrodek centralny miejskiego stylu życia z zachowaniem zdecydowanej i wszechstronnej dominacji centrum;
- **prowadzący do zmian w użytkowaniu przestrzeni na obszarach miast oraz ich stref podmiejskich** i do powstania dużego, złożonego zespołu osadniczego (często - charakter policentryczny, niejasno zarysowane granice między miastem a strefą podmiejską, procesy koncentracji ludności oraz wzrost potencjału ekonomicznego i społecznego);
- oznaczający taki **rozwój przestrzeni zurbanizowanej, który prowadzi do ekspansji, eksportu i kopiowania rozwiązań miejskich stworzonych w metropoliach.**

Kryteria zaliczenia miasta do grona metropolii

Miasto powinno

- być względnie **duże** (min. 0,5–1,0 milion mieszkańców);
- posiadać znaczny **potencjał ekonomiczny** oraz silnie rozwinięty **sektor usług** wyższego rzędu;
- charakteryzować się dużym **potencjałem innowacyjnym** (jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe);
- pełnić **funkcje** o charakterze **metropolitalnym**, tj. funkcje centralne wysokiego rzędu hierarchicznego o zasięgu co najmniej **krajowym**;
- odgrywać rolę **węzła w systemie** (sieci) **powiązań** komunikacyjnych, organizacyjnych i informacyjnych oraz charakteryzować się dużą dostępnością w różnych skalach przestrzennych, także w skali międzynarodowej;
- stymulować **rozwój sieciowego modelu gospodarki i zarządzania**.

Jakie funkcje miejskie można nazwać metropolitalnymi?

- **egzogeniczne** o znaczeniu i zasięgu co najmniej ponadregionalnym
- polegające na **pełnieniu działalności usługowej najwyższego rzędu, zaliczanej do sektora IV** (polityczne, religijne, administracyjne, kulturalne, naukowe, edukacyjne, turystyczne, gospodarcze, finansowe, komunikacyjne, informacyjne), w tym zwłaszcza **funkcje o charakterze decyzyjnym**, związane z obecnością instytucji reprezentujących **struktury kierowania, zarządzania i kontroli w skali międzynarodowej.**

Do ośrodków metropolitalnych w Polsce można zaliczyć

- (A) **Warszawę**;
- (B) **Kraków** (pod względem funkcji metropolitalnych niewiele ustępuje **Warszawie**, główny ośrodek turystyki międzynarodowej, wraz ze zintegrowanym zapleczem, ok. 1 mln mieszkańców, dynamicznie rozbudowuje funkcje metropolitalne najwyższego rzędu, w tym **akademickie**) i **Trójmiasto** (pasmowy układ rozciągający się od Tczewa do Wejherowa, ok. 1 mln mieszkańców, wiele funkcji metropolitalnych, międzynarodowe lotnisko, ważny ośrodek akademicki, naukowy i turystyczny).
- (C) **Wrocław** (ok. 0,7 mln mieszkańców, silna dynamika rozwoju, rozwój funkcji metropolitalnych i powiązań zagranicznych) i **Poznań** (ok. 0,7 mln mieszkańców, silna dynamika rozwoju, rozwój funkcji metropolitalnych i powiązań zagranicznych);
- (D) **Łódź** (wraz ze zintegrowaną strefą podmiejską ok. 1 mln mieszkańców, silnie rozwinięte funkcje akademickie);
- (E) **Górny Śląsk** – konurbacja katowicka (olbrzymi potencjał demograficzny – ok. 3 mln mieszkańców, rozwinięty i złożony układ osadniczo-urbanistyczny, słabo rozwinięte funkcje metropolitalne, silne procesy integracyjne i modernizacyjne).

Słabej rysuje się rola jako potencjalnych metropolii: F) **Szczecina** i **Lublina**; (G) **Białegostoku**, **Rzeszowa** i **aglomeracji bydgosko-toruńskiej**.

**OBSZARY FUNKCJONALNE
W NOWEJ POLITYCE
REGIONALNEJ
I KPZK 2030**

Istota nowej polityki regionalnej

Odejście od intraregionalnej polityki wyrównawczej ku polityce nastawionej na rozwój przez pobudzanie potencjałów endogenicznych i tworzenie trwałych, regionalnych zdolności konkurencyjnych.

	Stary paradygmat	Nowy paradygmat
Strategie	Podejście sektorowe	Zintegrowane przedsięwzięcia rozwojowe
Cele	KONKURENCYJNOŚĆ	
	Wskazywanie wielu elementów struktury społ.-gosp. jako czynników konkurencyjności, w efekcie nakładanie się nieskoordynowanych działań.	Kierunek polityki regionalnej realizowany we wszystkich regionach. Określone czynniki konkurencyjności i strategicznie wybrane kierunki jej poprawiania. Wielosektorowe podejście ukierunkowane terytorialnie.
	WYRÓWNYWANIE	
	Duży nacisk na działania wyrównawcze, jednak efekt przeciwny do zamierzonego - pogłębianie się zróżnicowań, rozpraszanie środków.	Zwiększanie spójności w wyniku zwiększania możliwości absorpcji (większy przepływ kapitału, osób, wiedzy, innowacji). Specjalne działania „wyrównawcze” dopasowane do potencjałów wybranych obszarów
Wymiar terytorialny	Regiony traktowane homogenicznie, bez uwzględniania ich różnorodności. Prymat podejścia sektorowego, tzw. „algorytm biedy”.	Podejście terytorialne we wszystkich działaniach rozwojowych (dostrzeganie różnorodności, silna koordynacja, zarządzanie wielopoziomowe). Zintegrowane programy dedykowane OSI przy zachowaniu integracji przestrzennej

Nowa polityka regionalna

Wymiar terytorialny (T. Markowski)

- Terytorialny wymiar polityki rozwoju wynika:
  - z roli, jaką przypisujemy do dynamicznych relacji funkcjonalno-przestrzennych związanych z **terytorializacją gospodarki**
  - z konieczności stworzenia warunków do efektywnego współdziałania władz samorządowych na rzecz **rozwoju przekraczającego granice administracyjne**

9 wyznaczników nowej polityki regionalnej

1. uwzględnienie konsekwencji nowych wyzwań społ.-gosp., co tworzy nowe typy organizacji przestrzeni – **przestrzenie przepływów**
2. bazowanie głównie na **endogenicznym** potencjale rozwojowym terytorium, a w mniejszym – na mechanizmach wsparcia egzogenicznego
3. podejście **strategiczne** (koncentracja na kluczowych priorytetach), przy wykorzystaniu zasady „warunkowości”
4. promowanie procesu uczenia się poprzez **prospektywną ewaluację** rzeczywistego oddziaływania interwencji
5. uwzględnianie znaczenia wzrostu rzeczywistej i wirtualnej **mobilności** społeczeństwa
6. priorytetowe ukierunkowanie interwencji publicznej na rozwój **infrastruktury** oraz sektora **usług**, a w drugiej kolejności – sektor wytwarzania
7. uwzględnienie **spójności terytorialnej**, obok spójności gospodarczej i społecznej równoprawnym celem rozwojowym, czego wyrazem jest **wyodrębnienie układów terytorialno-funkcjonalnych** (nie pokrywających się z granicami administracyjnymi)
8. rozwinięcie formuły **kontraktowania** rozwoju
9. uwzględnienie roli współdziałania w ramach systemu **zarządzania wielopasmowego**

Terytorializacja w polityce regionalnej UE i kraju

- ❑ Strategia Europa 2020 – spójność terytorialna obok spójności społecznej i gospodarczej
- ❑ Terytorialna Agenda 2020
- ❑ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2020
- ❑ Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030
- ❑ **Projekt nowych regulacji Unii Europejskiej, dotyczący polityki spójności w latach 2014-2020:**
  - nowego typu instytucje polityczno-zarządcze, powoływane dla stymulowania rozwoju w obszarach funkcjonalno-przestrzennych:
    - **CLLD – rozwój kierowany przez lokalną społeczność**
    - **ITI – zintegrowane inwestycje terytorialne**

KSRR 2020 a KPZK 2030

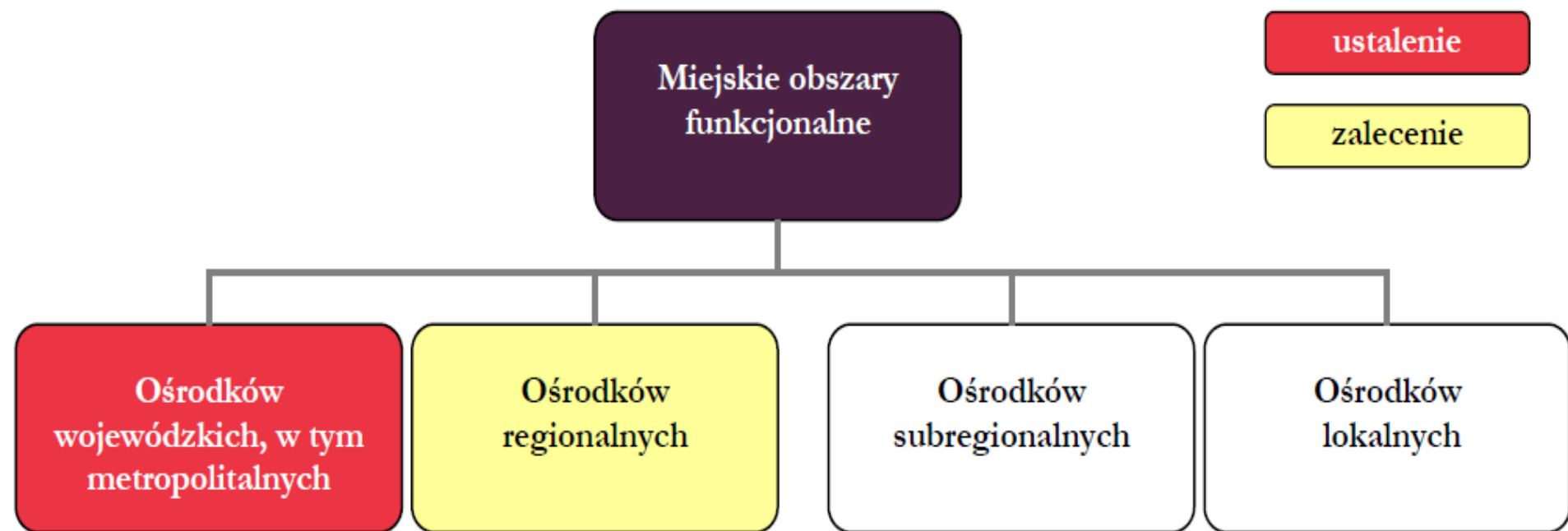
- **KSRR 2020:**
  - **obszary strategicznej interwencji** (OSI) wyodrębnione w odniesieniu do zidentyfikowanych w układzie przestrzennym wyzwań polityki regionalnej, obejmujące: **bieguny wzrostu** oraz **obszary problemowe**
- **KPZK 2030** wprowadza **obszary funkcjonalne (OF):**
  - OF wyznaczone na podstawie **stopnia urbanizacji** (OF miejskie – rdzenie i ich strefy funkcjonalne, OF wiejskie),
  - wyznaczone na podstawie **typu potencjału rozwojowego** ze względu na występowanie szczególnego zjawiska z zakresu gosp. przestrzennej i warunków dla polityki rozwoju w skali makroregion.
  - wyznaczone ze względu na możliwość **wystąpienia konfliktów przestrzennych**
  - wymagające **restrukturyzacji i rozwoju nowych funkcji** przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej

	Typ obszaru	Miejsce i podmiot wskazujący kryteria	Podmiot lub miejsc delimitacji OF
MIEJSKIE OF	Ośrodków Metropolitalnych / Obszary metropolitalne	KPZK / Zespół złożony z przedstawicieli MRR, MI, JST	PZPW
	Ośrodków regionalnych	KPZK	PZPW
	Ośrodków subregionalnych (>50 tys.)	KPZK Zespoły na poziomie wojewódzkim	
	Ośrodków lokalnych	KPZK Zespoły na poziomie krajowym	Strefa funkcjonalna ogranicza się do samego ośrodka lokalnego
WIEJSKIE OF	powiązane z dużym miastem – obszary wiejskie położone w sąsiedztwie ośrodka miejskiego	KPZK / KSRR Zespół złożony z przedst. MRR, MRiRW, JST	SRW, PZPW
	Peryferyjne wiejskie zagrożone marginalizacją	KPZK / KSRR Zespół złożony z przedstawicieli MRR, MRiRW, JST	SRW, PZPW

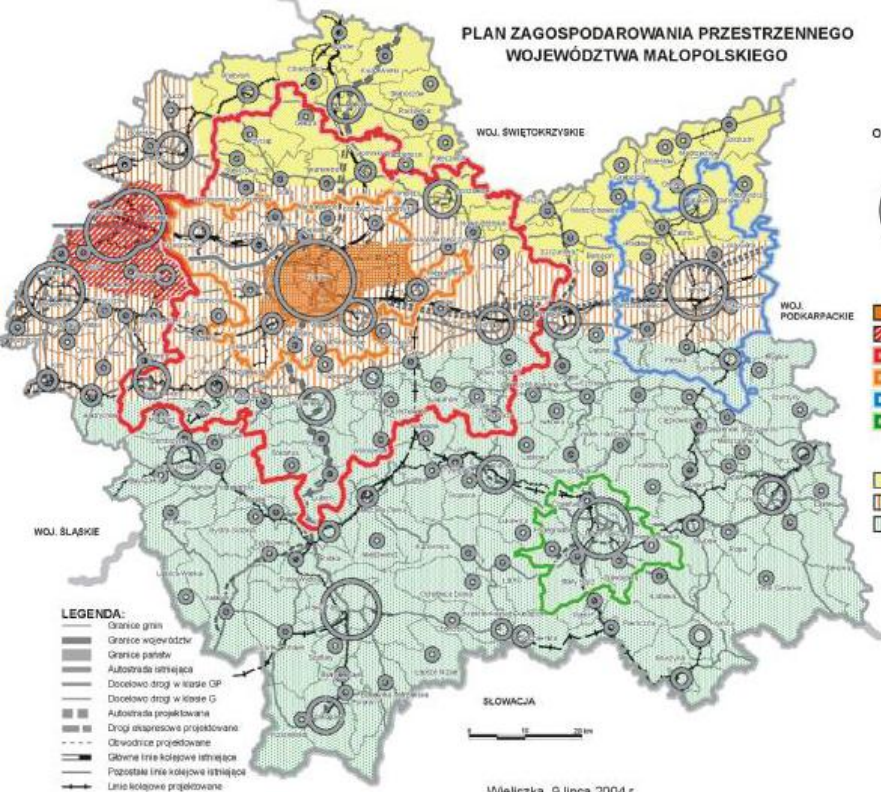

Rysunek 39. Klasyfikacja miejskich obszarów funkcjonalnych

OBSZAR METROPOLITALNY KRAKOWA

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

- LEGENDA:**
- Granice gmin
  - Granice województw
  - Granice powiatów
  - Autostrada istniejąca
  - Docelowo drogi w klasie GP
  - Docelowo drogi w klasie G
  - Autostrada projektowana
  - Drogi ekspresowe projektowane
  - Obwodnice projektowane
  - Główne trasy kolejowe istniejące
  - Pozostałe linie kolejowe istniejące
  - Linia kolejowa projektowana

SFERA
SPOŁECZNA

OBJAŚNIENIA:
HIERARCHIA OŚRODKÓW MIEJSKICH

OBSZARY INTEGRACJI PRZESTRZENI

- Centra Ośrodka Metropolitalnego
- Obszar oddziaływania Metropolii Krakowskiej i Śląskiej
- Krakowski Obszar Metropolitalny
- Strefa Podmiejska Krakowa
- Strefa podmiejska Tarnowa
- Strefa podmiejska Nowego Sącza

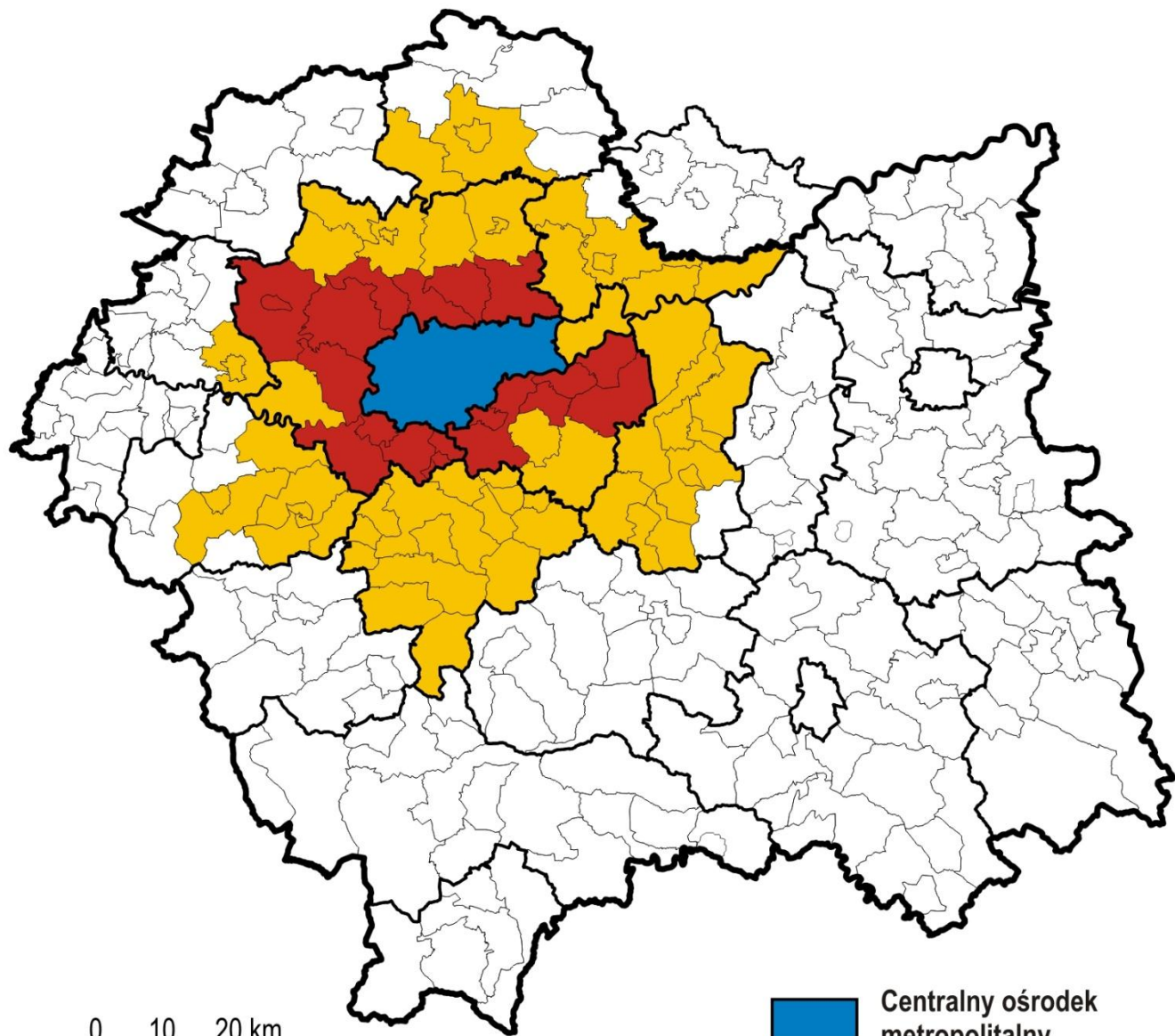
STREFY PRZYRODNICZO-EKONOMICZNE

- Strefa I Północna
- Strefa II Środkowa
- Strefa III Południowa

Teren Krakowskiego Obszaru
wyodrębniony dla potrzeb

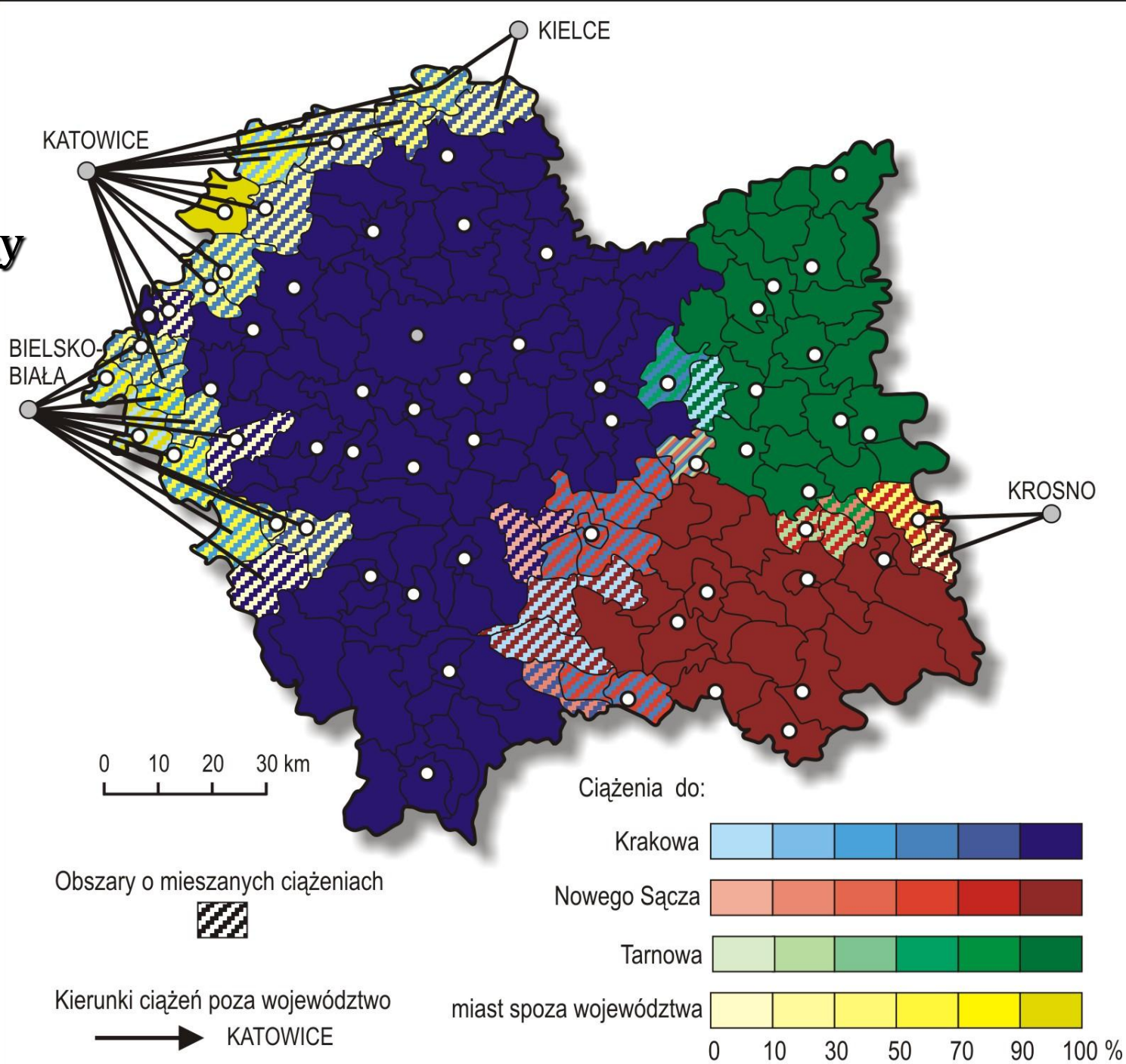
Krakowski Obszar Metropolitalny 2010

0 10 20 km

- Centralny ośrodek metropolitalny
- Strefa zewnętrzna
- Strefa podmiejska
- Strefa dojazdów do pracy

Obszary funkcjonalne poziom subregionalny 2010

Aktualne i potencjalne bieguny wzrostu oddziałujące na rozwój Małopolski

Krakowski Ob. Metropolitalny - 1,5 mln mieszk.

Tarnów i Nowy Sącz subregionalne bieguny wzrostu: 460-470 tys. mieszk.

Oświęcim – Chrzanów – Olkusz silne ośrodki ponadlokalne subregionu zachodniego 360 tys. mieszk.

Nowy Targ silny ośrodek ponadlokalny subregionu podhalańskiego 250 tys. mieszk.

STREFA SILNEGO RDZEŃ ODDZIAŁYWANIA

obszar metropolitalny Krakowa

górnosląski obszar metropolitalny

subregionalne bieguny wzrostu

kierunki oddziaływań i dyfuzji rozwoju

bardzo silne

silne/średnie

główne powiązania wewnątrzregionalne i międzyregionalne

KOM W STRATEGII WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

OBSZAR 4: KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY I INNE SUBREGIONY

Cel strategiczny

Silna pozycja konkurencyjna Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego w przestrzeni europejskiej oraz wzrost potencjału ekonomicznego subregionów w wymiarze regionalnym i krajowym

- ❑ Krakowski Obszar Metropolitalny, rozumiany jest jako funkcjonalny obszar integracji przestrzennej, z węzłowym, monocentrycznym rdzeniem oraz powiązaną z nim strefą przyległą, którego funkcje należy rozwijać w wymiarze europejskim, krajowym i regionalnym

4.1 Rozwój Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego

Najważniejsze działania

- ❑ Rozwój funkcji Krakowa jako ważnego węzła wiedzy i innowacji w europejskiej przestrzeni badawczo-rozwojowej
- ❑ Realizacja inwestycji niezbędnych dla uzupełnienia funkcji metropolitalnych Krakowa – zapewniających świadczenie usług wyższego rzędu
- ❑ Wykreowanie i rozwój makroregionalnego obszaru współpracy Krakowsko-Górnośląskiej
- ❑ Dynamizowanie rozwoju Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego

Rozwój funkcji Krakowa jako ważnego węzła wiedzy i innowacji w europejskiej przestrzeni badawczo-rozwojowej poprzez:

- ❑ rozbudowę infrastruktury edukacyjnej, naukowej i badawczej,
- ❑ rozbudowę infrastruktury niezbędnej dla rozwoju dziedzin perspektywicznej przewagi technologicznej Krakowa, tj. *life science*, czysta energia, technologie
- ❑ informacyjne i komunikacyjne oraz multimedia,
- ❑ rozwój współpracy z Warszawą w ramach węzłowej metropolii sieciowej.

Realizacja inwestycji niezbędnych dla uzupełnienia funkcji metropolitalnych Krakowa – zapewniających świadczenie usług wyższego rzędu w zakresie:

- infrastruktury kongresowej oraz widowiskowo-sportowej,
- infrastruktury kultury,
- infrastruktury ochrony zdrowia, poprzez:
  - rozwój w Krakowie: świadczeń w zakresie kardiologii, centrum onkologicznego, psychiatrii, pediatrii, w szczególności specjalistycznej, ratownictwa medycznego oraz centrum leczenia wielonarządowych urazów, zatruc i oparzeń, ośrodka neurologii inwazyjnej, geriatrici – centrum leczenia chorób wieku podeszłego,
  - rozwój w subregionie ośrodka medycyny doświadczalnej i szkoleniowej.

Wykreowanie i rozwój makroregionalnego obszaru współpracy Krakowsko-Górnośląskiej, przy szczególnym uwzględnieniu realizacji działań w następującym zakresie:

- ❑ intensyfikacja współpracy w zakresie przemysłów opartych na wiedzy, w tym rozwój węzła wiedzy i innowacji,
- ❑ określenie kierunków rozwoju makroregionalnego rynku pracy,
- ❑ przygotowanie wspólnej oferty inwestycyjnej oraz jej promocja zewnętrzna,
- ❑ określenie wspólnej oferty usług czasu wolnego, opartej na zróżnicowanych i komplementarnych produktach sektora kultury oraz turystyki:
  - kulturowej,
  - pielgrzymkowej,
  - aktywnej, specjalistycznej i rekreacyjnej,
  - biznesowej.

Dynamizowanie rozwoju Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego poprzez:

- uzgodnienie wspólnej strategii przyciągania, lokowania i obsługi inwestycji w obrębie obszaru metropolitalnego, w powiązaniu z tworzeniem i rozwojem stref aktywności gospodarczej,
- wzmocnianie funkcji rezydencjonalnej obszaru metropolitalnego poprzez wdrożenie mechanizmów regulujących proces suburbanizacji.

**STRATEGIA DLA ROZWOJU
POLSKI POŁUDNIOWEJ W
OBSZARZE WOJEWÓDZTW
MAŁOPOLSKIEGO I
ŚLĄSKIEGO DO ROKU 2020**

CELE

CEL NADRZĘDNY

- **Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy**

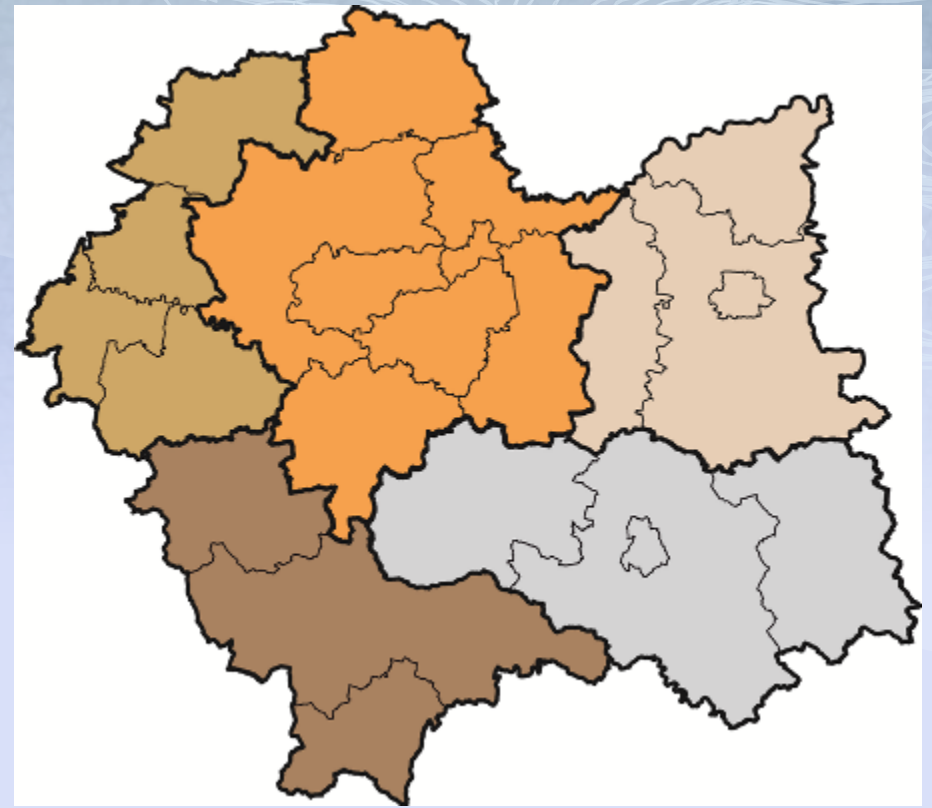
CEL 1:

- **Europol śląsko-krakowski obszarem koncentracji innowacyjności i kreatywności, wyznaczającym trendy rozwojowe i wpisującym się w sieć najdynamiczniej rozwijających się metropolii europejskich.**

Kierunki działań Celu 1

- ❑ 1.1. Wykorzystanie potencjałów uczelni oraz jednostek badawczo-rozwojowych na rzecz wykreowania silnego i rozpoznawalnego centrum naukowego.
- ❑ 1.2. Wykreowanie i wspieranie inteligentnych specjalizacji regionalnych gospodarek w oparciu o potencjał obydwu aglomeracji miejskich.
- ❑ 1.3. Tworzenie dynamicznego ośrodka kultury rozpoznawalnego wśród metropolii europejskich.
- ❑ 1.4. Tworzenie struktur, pozwalających na efektywny transfer zasobów.

SUBREGIONALNY PROGRAM ROZWOJU – ZAŁOŻENIA

2014-2020

KRAKOWSKI OBSZAR METROPOLITALNY, obejmujący swoim zasięgiem przestrzennym:

- miasto Kraków
- powiat bocheński
- powiat krakowski
- powiat miechowski
- powiat myślenicki
- powiat proszowicki
- powiat wielicki

Liczba ludności zamieszkującej obszar metropolitalny wynosi 1 457,1 tys. osób

Powierzchnia obszaru metropolitalnego wynosi 4 382 km²

Średnia gęstość zaludnienia w obszarze metropolitalnym wynosi 329 osób/km²

Rozwój Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, w perspektywie 2014-2020, wspierany będzie w oparciu o ustalone **obszary strategicznej interwencji**:

- **tematyczne** tj. wyselekcjonowane kierunki interwencji, o kluczowym znaczeniu dla rozwoju obszaru metropolitalnego i wykorzystania jego potencjału,
- **geograficzne** tj. wyodrębnione typy przestrzeni funkcjonalnych w subregionie, które z uwagi na swoją specyfikę wymagają punktowej interwencji

Kraków jako ważny węzeł wiedzy i innowacji w europejskiej przestrzeni badawczo- rozwojowej

TYPY PRZEDSIĘWZIĘĆ STRATEGICZNYCH
1.1. Rozbudowa infrastruktury edukacyjnej, naukowej i badawczej
1.2. Rozbudowa infrastruktury niezbędnej dla rozwoju dziedzin przewagi technologicznej Krakowa: <ul style="list-style-type: none">
— <i>life science</i>,
— czysta energia,
— technologie informacyjne i komunikacyjne
— multimedia
1.3. Wykreowanie i rozwój makroregionalnego obszaru współpracy Krakowsko-Górnośląskiej
1.4. Rozwój współpracy z Warszawą w ramach węzłowej metropolii sieciowej

Uzupełnienie funkcji metropolitalnych Krakowa, zapewniających świadczenie usług wyższego rzędu

TYPY PRZEDSIĘWZIĘĆ STRATEGICZNYCH

2.1. Rozwój infrastruktury kongresowej oraz widowiskowo-sportowej

2.2. Rozwój infrastruktury kultury

2.3 Rozwój infrastruktury i usług ochrony zdrowia

DYNAMIZOWANIE ROZWOJU KOM

TYPY PRZEDSIĘWZIĘĆ STRATEGICZNYCH	
<p>3.1. Poprawa warunków dla rozwoju gospodarczego subregionu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — wspólna strategia przyciągania, lokowania i obsługi inwestycji w obszarze metropolitalnym — strefy aktywności gospodarczej — ośrodki B+R oraz wsparcie innowacyjności — kształcenie ustawiczne i zawodowe o zasięgu ponadlokalnym	<p>3.4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska o zasięgu ponadlokalnym</p> <ul style="list-style-type: none"> — odnawialne źródła energii — gospodarka odpadami — ochrona powietrza
<p>3.2. Poprawa warunków dla rozwoju przemysłów czasu wolnego w subregionie:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zachowanie i udostępnienie obiektów dziedzictwa kulturowego — organizacja imprez kulturalnych — turystyka kulturowa, pielgrzymkowa, aktywna, rekreacyjna i specjalistyczna oraz biznesowa	<p>3.5. Rozwój systemów zarządzania z wykorzystaniem technologii teleinformatycznych o zasięgu ponadlokalnym, udostępniających e-usługi publiczne / mobilne usługi dla ludności</p>
<p>3.3. Rozwój subregionalnego systemu transportowego</p> <ul style="list-style-type: none"> — drogi powiatowe dopełniające regionalny układ drogowy — transport publiczny	
<ul style="list-style-type: none"> — system tras rowerowych w subregionie	

ROZWÓJ MAŁYCH I ŚREDNICH MIAST W OBSZARZE METROPOLITALNYM

4.1. Rewitalizacja miast w oparciu o plany rozwoju obszarów miejskich

4.2. Uzupelnienie deficytów w zakresie lokalnej infrastruktury społecznej:

- edukacyjnej
- kulturalnej
- rekreacyjnej i sportowej
- ochrony zdrowia
- opieki nad osobami starszymi

w szczególności na obszarach o najniższej dostępności do usług publicznych

4.3. Pakiet działań dla rozwoju kapitału ludzkiego, komplementarnych wobec działań infrastrukturalnych:

- wspieranie działań lokalnych instytucji rynku pracy na rzecz zwiększenia zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, w tym wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia
- aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- wsparcie ekonomii społecznej
- wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych, w szczególności doradztwo dla przedsiębiorców
- wsparcie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności
- wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – szkoły ponadgimnazjalne
- wyrównywanie dostępności do usług opieki zdrowotnej

Współpraca metropolitalna

Koncepcja KOM – współpraca metropolitalna

- 9.07.1993 r. Uchwała RMK w sprawie utworzenia Krakowskiego Zespołu Metropolitalnego.
- 17.04.2000 r. Uchwała Zarządu Miasta Krakowa w sprawie Krakowskiego Metropolitalnego Obszaru Regionalnego.
- 28.08.2000 r. Uchwała Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego
- 22.12.2003 r. Uchwała Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego.
- 25.08.2004 r. Uchwała RMK w sprawie Zintegrowanego Planu Rozwoju Transportu Publicznego dla Krakowa.
- 13.04.2005 r. Uchwała RMK w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Krakowa.
- 30.01.2006 r. Uchwała Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007 – 2013
- 21.11.2007 r. Uchwała RMK w sprawie realizacji przez Gminę Miejską Kraków zintegrowanego aglomeracyjnego transportu zbiorowego.
- 22.11.2007 r. Deklaracja Wójtów Gmin, Burmistrzów Miast oraz Prezydenta Miasta Krakowa o Utworzeniu Rady Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego .**
- 5.12.2007 r. Uchwała RMK w sprawie ustalenia cen i opłat za usługi przewozowe, uprawnień do przejazdów ulgowych oraz przepisów taryfowych w komunikacji miejskiej w Krakowie realizowanej na obszarze Gminy Miejskiej Kraków oraz Miast i Gmin, które przystąpiły do porozumień międzygminnych w zakresie lokalnego transportu zbiorowego.
- 27.08.2008 r. Rezolucja RMK w sprawie powołania Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego i poparcia dla ustawy o rozwoju miast**
- 17.12.2008 r. Uchwała RMK z dnia w sprawie Zintegrowanego Planu Rozwoju Transportu Publicznego dla Krakowa na lata 2007 – 2013. (wraz ze zmianami z czerwca i października 2009 r.).

Uchwała Rady Miasta Krakowa w sprawie współdziałania Gminy Miejskiej Kraków z innymi gminami w pracach na rzecz rozwoju obszaru metropolitalnego

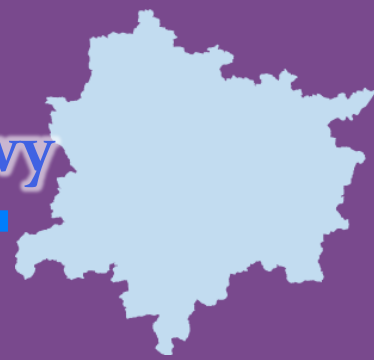
- ❑ DEKLARACJA O UTWORZENIU RADY KRAKOWSKIEGO OBSZARU METROPOLITALNEGO
  - ❑   PODPISANA W KRAKOWIE 22 LISTOPADA 2007 ROKU
  - ❑ Wójtowie Gmin: Biskupice, Bochnia, Brzeźnica, Czernichów, Drwinia, Gdów, Gołcza, Igołomia - Wawrzeńczyce, Iwanowice, Jerzmanowice - Przegonia, Kłaj, Kocmyrzów - Luborzyca, Koniusza, Koszyce, Lanckorona, Lipnica Murowana, Liszki, Lubień, Łapanów, Michałowice, Mogilany, Nowe Brzesko, Pcim, Raciechowice, Rzezawa, Siepraw, Stryszów, Sułoszowa, Tokarnia, Trzciana, Trzyciąż, Wielka Wieś; Wiśniowa, Zabierzów, Zielonki, Żegocina,
  - ❑ Burmistrzowie Miast: Bochnia, Dobczyce, Kalwaria-Zebrzydowska, Krzeszowice, Myślenice, Niepołomice, Nowy Wiśnicz, Proszowice, Skała, Skawina, Słomniki, Sułkowice, Świątniki Górne, Wadowice, Wieliczka
- oraz Prezydent Miasta Krakowa,

Deklaracja

- mając na względzie dobro wszystkich mieszkańców i instytucji, gmin oraz miast z terenu Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, strony postanawiają podjąć działania w celu zwiększenia przyszłych możliwości współpracy i zapewnienia wzrostu konkurencyjności gmin i miast Małopolski w dłuższym horyzoncie czasowym
- Niniejsza Deklaracja ma za cel główny stworzenie platformy porozumienia i współpracy zainteresowanych podmiotów samorządowych dla podejmowania działań służących poprawie jakości warunków życia mieszkańców
- Współpraca partnerów będzie polegała na podejmowaniu działań mających na uwadze przyjazny środowisku rozwój całości przestrzeni społeczno-gospodarczej Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju przestrzennego

Współpraca w ramach KOM

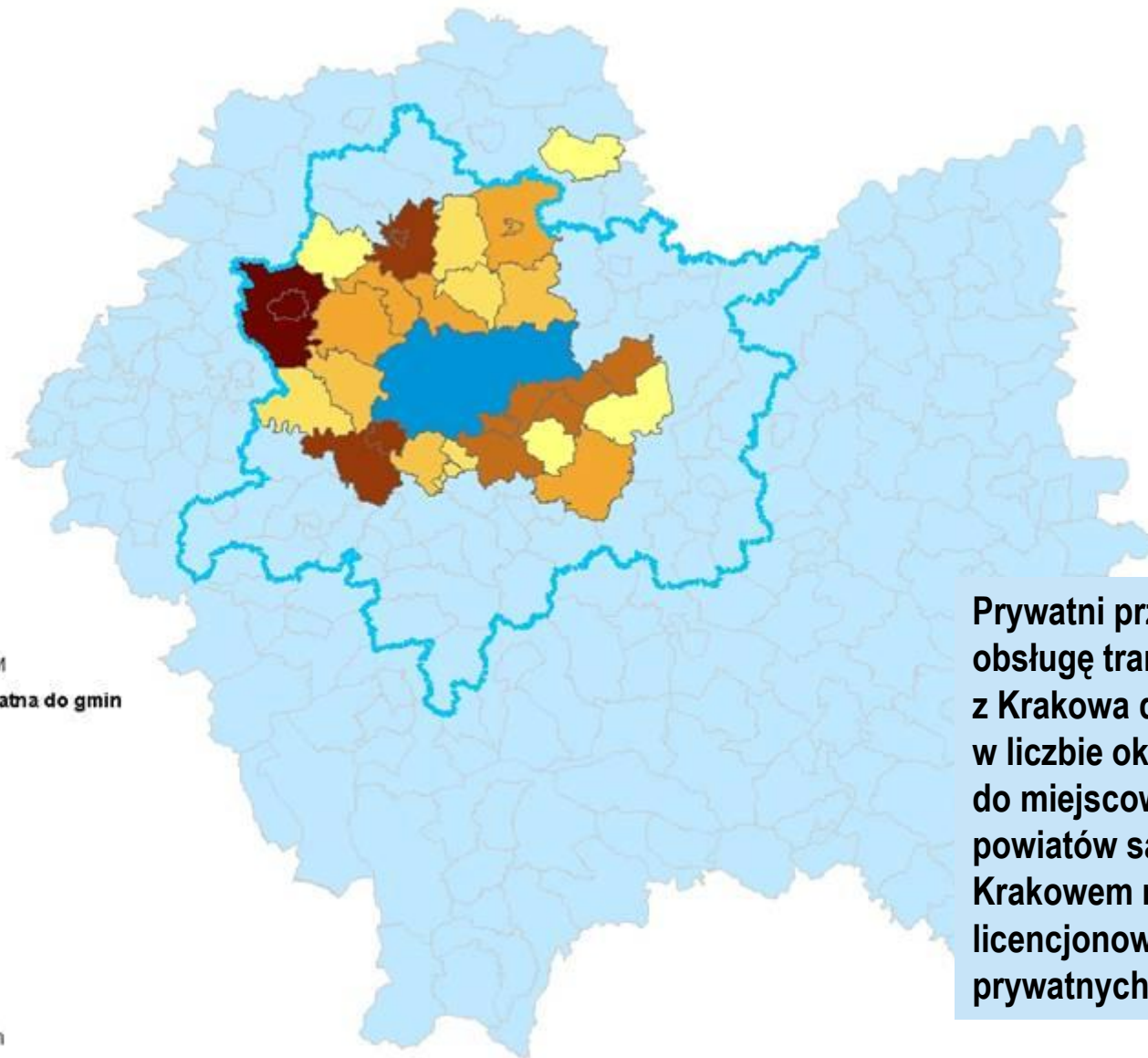
Zintegrowany Aglomeracyjny Transport Zbiorowy

Podpisane porozumienia obejmują 13 gmin z bezpośredniego otoczenia Krakowa, które powierzyły Gminie Miejskiej Kraków realizację zadań publicznych w zakresie lokalnego transportu zbiorowego.

Współpraca w ramach KOM

Linie autobusowe przewoźników prywatnych

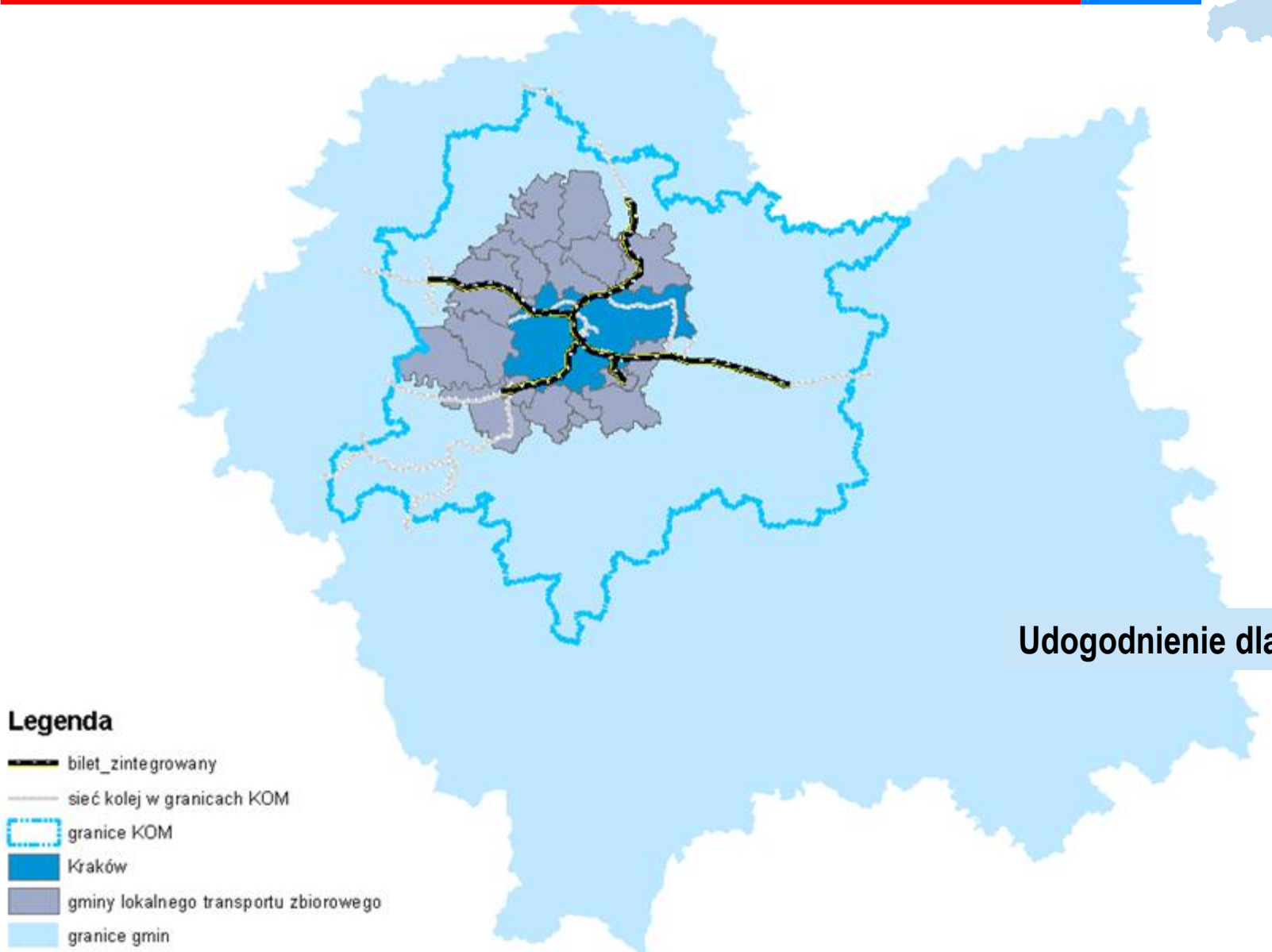
Legenda

- granice KOM
- komunikacja prywatna do gmin
  - 2 - 3 linie
  - 4 - 7 linii
  - 8 - 9 linii
  - 10 - 15 linii
  - 16 - 19 linii
  - 20 - 28 linii
  - 29 - 40 linii
- Kraków
- granice gmin

Prywatni przewoźnicy realizują obsługę transportową na trasach z Krakowa do sąsiednich powiatów w liczbie około 257 połączeń do miejscowości na terenie powiatów sąsiadujących z Krakowem realizowane przez licencjonowanych przewoźników prywatnych.

Współpraca w ramach KOM

Bilet zintegrowany

Udogodnienie dla mieszkańców

Wnioski

- Województwo Małopolskie
  - ma świadomość znaczenia KOM
  - prowadzi badania KOM i opracowuje dokumenty planistyczne
  - przeznaczają środki z RPO na projekty aglomeracyjne
  - współpracuje z Aglomeracją Górnośląską
- Miasto Kraków
  - podjęło szereg działań o charakterze organizacyjnym w sferze współpracy metropolitalnej – bez implementacji
  - realnie współpraca metropolitalna dotyczy praktycznie wyłącznie usług komunalnych

www.noworol.eu

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ